

offentlige til Værkets Fuldførelse og til Starten og Driften.

Der vil uden Tvivl inden ret længe indkomme Andragender baade fra Trangisvaag og andre Pladser om Laan og Støtte til saadanne Foretagender; men det er let at forstaa, at der først kommer Fart i Is- og Køleanlægget, naar Laanet til Køleskibet er sikret.

De færøske Fiskere anser det ikke for ganske ligegyldigt, paa hvilken Maade Eksporten og Køleværkerne iværksættes.

Det er ikke ensbetydende for Fiskerne, enten Eksportskibets Indehaver er en privat Kapitalist (Selskab eller Enkeltmand) eller det er A/S. „Skipafelagið Føroyar“, hvor langt den største Del af Aktiekapitalen er paa Fiskernes, Arbejdernes og Lagtingets Hænder.

Def er heller ikke ligegyldigt, om Is- og Køleværkernes Indehaver er en privat Kapitalist eller det er Samslutninger af Arbejdere og Fiskere, som er de rette Indehavere af Værkerne og saaledes bestemmende over disses Virkemaade.

I første Tilfælde kommer Fiskerne til at staa som de afhængige Arbejdere, der maa sælge til den Pris, der bydes dem. I sidste Tilfælde tager de den fulde Markedspris for deres Arbejdsudbytte, kun med Fradrag af de nødvendige Omkostninger.

I første Tilfælde er Fiskerne nødt til at underholde en lang Række af Mellemhandlere, i sidste undgaar de al uundvendig Mellemhandel.

Derfor ser den færøske Fiskerorganisation med Bekymring paa, at de Ideer, som er opstaaet dels hos „Skipafelagið Føroyar“ og dels hos Fisker- og Arbejderorganisationerne paa Færøerne, overgives til og gennemføres af „Det forenede Dampskibsselskab“.

For Føroya Fiskimannafelag
R. Rasmussen.
Sekretær.

Aftaná hetta bræv vil hin socialdemokratiske flokkurin á Ríkisdeg, sum á er peikað í telegramminum av 19. decbr., ivaleyst leggja doyn á at fremja hetta neyðtúrvaliga mál fyri Føroya fiskimenn.

Regeringen og Færøerne.

De Forsøg der gøres for at opbølge færøsk Erhvervsliv støder paa Hindringer hos Regeringen. — Regeringen afslører sig som Modstander af færøsk Foretagsomhed.

I selve Hjertet af Vinteren, hvor mange færøske Mænd og Kvinder sukker dybt, ved Tanken om de døde Tider, der ikke synes at faa nogen Ende, og Udsigterne til at faa det nødvendige til Livets Ophold er meget mørke; 8 Dage før den store Julehøjtid, i de Dage hvor alle menneskelige Menne-sker, i hvert Tilfælde en kort Tid, føler med de mange, der vil komme til at savne Glæde i Juledagene, og derfor gør Forsøg, der ofte lykkes, for at faa samlet noget ind til de uheldige Stakler, saa at ogsaa disse, der ellers frister Tilværelsen paa Livets Skyggeside, paa den store Julehøjtid, kan være, om ikke glade saa dog mætte. I denne Juleuge, hvor alle har Forventninger og mange har store Forhaabninger — 8 Dage før Jul — svarer den danske Regering det færøske Dampskibsselskabs Udsending, paa dennes Opfordring om Svar i Anledning af Selskabets Henvendelse til Regeringen om Laan til Køb af et Køleskib — der agtes indsat i fast Rate mellem Færøerne og Hull. Regeringens Svar indeholder ikke noget godt Budskab som Færøingerne har nogen Grund til at glæde sig over, snarere det modsatte. Færøinger, der har fulgt Regeringens Manovre, havde maaske ikke ventet, at Regeringen stillede sig imodkommende, naar Talen var om Erhvervsliv, — da Regeringen ikke paa nogen imodkommende Maade har demonstreret sine Følelser overfor de nødstedte danske Erhverv, og vi »ligger saa langt af Lede«; men dog er vi ikke længere borte fra de »stærke«, end at Færøinger sender en saadan Re-

gering to Aftivere — Folketingsmand Samuelsen og Lands-tingsmand Effersøe. Saavidt os bekendt, er dette Julebudskab fra Regeringen, som er sendt i Færøinger igennem dens Svar til Direktør Holm-Jacobsen, kommet Hr. Samuelsen lidt paa tværs, idet han kalder dette Svar »højest beklageligt«.

Det »beklagelige« Svar indløb til Skipafelagið Føroyars Bestyrelse den 17. December og havde følgende Ordlyd:

København, 17. Decbr. 1927.

Regeringen nægter at støtte vort Andragende og har over-givet vore Ideer til Det forenede Dampskibsselskab, der vil sætte en Trawler i Rute paa Hull.

Holm-Jacobsen.

Dette Regeringssvar lige før Jul har virket nedslaaende paa alle de mange der har sat sine Forhaabninger til Ruten Færøerne-Hull, da denne aabnede Mulighederne for bedre Af-sætnings af færøske Produkter paa et langt bedre Marked end der hidtil er kendt, ligeledes vilde Færøinger ad denne Vej kunne rekvirere Varer til langt billigere Priser, end der kan skaffes, naar Varerne skal gennem mange Hænder, der alle skal have en Smule Profit. Sidst men ikke mindst er det af stør-st Vigtighed at Handelen med Hull — ihvertfald for de færøske Fiskere — har ført til at man faar rene Contanter for de Varer som sælges ad den Vej. Vi har før i en Artikel i De-tailier behandlet denne Side af Sagen, og skal derfor ikke denne Gang komme nærmere ind herpaa; thi bag dette Øn-ske om at et dertil egnet Skib ind-sættes i Ruten: Færøerne-

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

ynskir øllum lesarum sinum
eitt gleðiligt nýggjár!

Hull, og ejes og administreres af Færøinger, staa alle Færøinger, der har Forstaaelse af den Be-tydning, et saadant Foretagende vil have for færøsk Erhvervsliv, saavel i en som i anden Hen-seende.

»Føroya Social-Demokrat« fik ogsaa en Meddelelse om Regeringens Stilling til dette Foretagende, og naar man gennem-læser Telegrammet, vil man straks være klar over at den samlede Rigsdag ikke er saa ligegyldig overfor de færøske Erhverv, som Regeringens Jule-budskab vidner om:

København, 19. Decbr. 1927.

Redaktør Nicolassens og Direktør Holm-Jacobsens Ekspedition til København, for sammen med Folke-tingsmand Samuelsen at opnaa Laan til et færøsk Køleskib, maa anses for strandet, idet Regerin-gen har nægtet at yde det omtalte Laan. Færøernes Fiskerforening burde tage denne Sag op og i Forening henvende sig til Rege-ringen og Rigsdagen. Rigsdagen vilde da sikkert stille sig velvil-lig. Socialdemokratiet vil i alle Tilfælde paa det energiske støtte en saadan Henvendelse fra færøske Fiskeres Side.

Vi har overladt dette Tele-gram til Fiskernes Organisation, og disse har nu taget Sagen op til fornyet Behandling. Og da der er al god Grund til at tro at denne Sag vil blive me-get omdebatteret i Rigsdagen, naar den nu kommer til Be-handling, vil Færøinger med spændt Interesse afvente Begi-nhedernes Gang.

»Krage søger Mage« er jo et gammelt Slagord, men Hr. Ryt-ler og Slebsager gør øjensyn-ligt Indtryk af at være to nette Alen af samme Stykke; to For-poster, der, saa langt de er i Stand til det, vil forsvare de danske kapitalistiske Selskaber — selv om det skulde blive paa Bekostning af de færøske Fore-tagender.

Lillejuleaften offentliggør Han-delsminister Slebsager en Er-klæring, som er den Møje Exe-celence og hele Ministeriet vær-dig. Herom vidner følgende Telegram der ikke behøver Kommentarer af nogen Art. Det er tydeligt nok, at disse Exe-celencer med »skæve« Blikke (Modstætning til J. C. Christen-sens milde do.) ser paa det færøske Dampskibsselskab og dets Virksomhed.

København, 23. Dec br. 1927.

Handelsminister Slebsager har offentliggjort en længere Erklæring i Anledning af hans Afslag over-for de færøske Fiskere.

Erklæringen skal være et For-svar, men er blevet noget ganske

andet. Statslaan til en Køledamper kan Færøingerne godt faa, men kun hvis de helt eller delvis vil op-give det aarlige Statstilskud; med andre Ord: De skulde omgaande opgive »Tjaldur« — altsaa, lade sig spille i Hænderne paa »Det forenede«.

Saaledes optræder Hr. Sleb-sager.

Saaledes optræder den nuvæ-rende Regering overfor Be-folkningen paa Færøerne — Enkers og de faderløses Land.

De socialdemokratiske Kriseforslag i Folkethinget

Staaning gør op med Regeringens onde og skadelige Politik.

Den 15. December var det og-saa i sidste Samling forelagte socialdemokratiske Lovforslag om midlertidige Foranstaltning-er til Støtte for Industri og Haandværk til 1. Behandling i Folkethinget.

Forslaget, der hyder en effek-tiv Hjælp til Støtte og Udvik-ling af Erhvervslivet i Form af Garanti for Laan til Indførselen af en forbedret Teknik, Om-lægning af Drift, Koncentration, Anskaffelse af Maskiner, Eks-portkredit, Undersøgelser af nye Af-sætningsmuligheder og Til-skud til Opretholdelse og Ud-videlse af Beskæftigelsen og Billiggørelse af Produktionen, modte selvfølgelig Modstand hos de Partier, der synes at have størst Interesse i at opretholde Krisen for at søge Ar-bejderklassens sociale Kaar for-ringet mest muligt.

I en skarp Tale gjorde Stau-ning Rede for den nuværende Regerings evneløse og ondsin-dede Politik.

Stauning udtalte:

Det er næsten for meget Stads at gøre af Regeringens Fødsels-dag ogsaa at sætte denne Sag paa Dagsordenen. I Dag er der givet 13 Millioner til Vel-haverne, medens vi med Hen-syn til Erhvervskrisen og Ar-bejdsløshedens Afhjælpelse ikke er kommet et Skridt videre, men længere ned i Sumpen.

Forslaget er kendt fra forrige Samling. Tilen maa forandres, saaledes at Forslaget ikke blot kommer til at omfatte Industri og Haandværk, men ogsaa Fi-

skeriet. Vi befinder os stadig i Krise og Arbejdsløshed, og Re-geringens Handlinger har kun forværret Situationen. Vi har 60—70,000 Arbejdsløse og en Nødsituation som ingensinde før. Af en af Statistisk Departement foretaget Opgørelse i September ses det, at usædvan-lig mange ganske Unge er ar-bejdsløse. Denne Undersøgelse viser, hvor forferdeligt det staa-er til i Arbejderklassen, hvor Nød, Savn og Demoralisation maa blive Resultatet. Det er den triste Baggrund, dette Lov-forslag fremtræder paa.

Der er ligesom nogen Vaklen i Regeringens Stilling overfor Krisen. Man synes at have glemt Agitationen og fremstet-ter nu Forslag med klingende Titler og Blændværksmillioner.

Vort Forslag betegner en Er-kendelse af, at vi lever i et Land, der har Smaaindustrier med ringe finansiel Bæreevne og i en Krise, som Staten ikke roligt kan lade gaa sin Gang. Det byder Hjælp til Specialise-ring, Koncentration og Eksport til Oparbejdelse af Industrien, det byder Tilskud til betrængte Virksomheder, til Toldletelse og Raastoffer og Indførselsafgifter af midlertidig Karakter, hvor det gælder om at hjælpe en Industri op. Ved Hjælp af den ekstraordinære Afgift kan man hjælpe Industrien, fremme en Prisnedgang og bidrage til en Løsning af Beskæftigelsesproblemet.

Der er ingen Tvivl om, at der kan gøres meget for Fiskeriet for Eksempel ved Færøerne, men den danske Regering ser roligt til og overlader Fiskeriet omkring de danske Øer til Englænderne. Satte man ind her med Statsstøtte, var der Muligheder for bedre Vilkaar ogsaa for den færøske Befolk-ning. Fiskerne har deres Re-præsentant i Regeringspartiet (Kutterfører Jensen). Jeg for-venter han vil støtte vort For-slag om Hjælp til Fiskeriet, og-saa til det store Havfiskeri.

Hvad Industrien angaar, byg-ger vore Forslag paa den Op-fattelse at faa Industrien til at gøre sin Del af Pligten og at lade Staten hjælpe paa Grund af den herskende fattigdom, og af Hensyn til de mange Arbejdere. Liggende Synspunk-ter gør sig gældende andre Sted-der, saaledes i Irland. Det er nogterne Betragtninger, vi gaar ud fra, for blandt andet at faa nogle af den Ungdom som nu forfalder til Lediggang og De-moralisation til Arbejde.

Regeringens Opfattelse af Sta-ten er, at den er en Natvægter-institution. Dette Natvægter-standpunkt billiger vi ikke. Samfundets Interesser kræver, at man ikke ligegyldigt sidder som Tilskuer til en saa op-rørende Situation som den nu-værende. Regeringen savner Mod og Vilje til at afhjælpe Krisen. Dens Løfter og Tilsagn førte ikke til noget; det ind-rømmer den kaarede Statsmini-ster nu — bare han havde sagt det for et Aar siden.

Disse Stormanstaler med store Ord skaber virkelig ikke Ar-bejde. Statsministeren delte fornylig Politiken i den lille og store Politik, ingen er i Tvivl om, hvem der her i Landet driver ind Politik. De mange Tusinder paa Gaden, med hele og halve Aars Arbejdsløshed, har dog et Krav paa at være til, selv om de ikke har saa stor en Gæld som andre. Fra-tagelse af Understøttelse og Milliongaver til Velhaverne har